

Born to Be Wild

Docentenhandleiding
en lesmateriaal

Editie voor jongere lezers

Red de
prachtige
tijger

"In het wild levende
tijgers hebben het
moeilijk. Samen
kunnen we ze redden."

—Leonardo DiCaprio

IFAW.org

INTERNATIONAL FUND FOR ANIMAL WELFARE

Inhoud

- 3 Artikelen
 - 3 Born to Be Wild /
Waarom tijgers van belang zijn
 - 4 Bedreigde diersoort
 - 5 Land in beeld: India
 - 6 Land in beeld: China
 - 7 Land in beeld: Rusland /
Uitsterven is definitief
- 8 Lesplannen
 - 8 Les 1: Video bekijken / Artikelen lezen
 - 9 Les 2: Een voedselweb voor tijgers maken
 - 10 Les 3: Herkennen van bedreigingen
 - 11 Les 4: Debat over tijgerfokkerijen
- 12 Nieuwsartikel: Tijgerfokkerijen in China onder vuur
- 13 Werkblad 1: Lees- en kijkhulp
- 14 Werkblad 2: Schema bedreigingen
- 15 Andere grote katten en hun leefgebieden
- 16 Werkblad 3: Grote katten vergeleken
- 17 Werkblad 4: Videoquiz
- 18 Woordenlijst (glossary)

Leerdoelen

De lessen in dit programma zijn gericht op leerdoelen op de terreinen natuurwetenschappen, sociale wetenschappen en taalwetenschappen. Tot de doelstellingen van het programma behoren onder meer, dat de leerlingen begrippen en termen uit de biowetenschappen leren, oefenen met strategieën om doelgericht en begrijpend te lezen, en debatteren over meningen die in een fictief nieuwsbericht worden geponeerd.

Bijbehorende DVD

De les-DVD duurt ongeveer 15 minuten en is geschikt voor jongeren met niet meer dan algemene kennis. De DVD bevat ook PDF-documenten met alle programmamateriaal plus aanvullende documentatie.

Gerelateerde artikelen online

- Ontspannende activiteiten, informatiebladen, foto's en andere documentatie over dieren: <http://www.ifaw.nl/animalactionweek>
- Allerhande informatie over tijgers: <http://tijger.startkabel.nl/>
- Nieuws over de tijger: <http://www.nu.nl/buitenland/2173060/verdrag-bescherming-tijger.html>
- Global Tiger Initiative: <http://www.globaltigerinitiative.org/>
- Verdien Je Strepen (een interactief virtueel actiecentrum). Leer over tijgers en win leuke prijzen: <http://www.ifaw.nl/animalactionweek>

Animal Action educatieprogramma

Elk jaar lanceert het International Fund for Animal Welfare (IFAW) een nieuw Animal Action lesprogramma met steeds weer een ander thema op het gebied van dieren, natuur en milieu. Het gratis lesmateriaal omvat: een informatiepakket, lesplannen voor docenten, en werkbladen voor leerlingen; een bijbehorende video; een poster; en een folder met tips voor extra individuele activiteiten, groepsactiviteiten en buurtprojecten. Het materiaal is ook vertaald en aangepast voor gebruik door jongeren in 16 verschillende landen. Extra themapakketten – onder andere over zeezoogdieren, huisdieren en in het wild levende dieren – kunnen van de website worden gedownload. Dit materiaal kan bijvoorbeeld in de vorm van extra lessen worden aangeboden of voor de presentatie van dit programma worden gebruikt. Alle voor dit programma benodigde (les)materiaal kunt u downloaden van ifaw.nl/animalactionweek

U kunt extra exemplaren en materiaal downloaden op ifaw.nl/animalactionweek

Aanwijzingen voor gebruik van dit programma

Met *Born to Be Wild: Red de prachtige tijger* maakt u kennis met de eigenschappen van in het wild levende tijgers, de gevaren die hun voortbestaan bedreigen en de inspanningen die worden geleverd om tijgers en hun leefgebieden over de hele wereld te redden. Het programma bevat lesstof die aansluit bij de leeftijd van de leerlingen plus de bijbehorende lesplannen, denkschema's en aanvullend materiaal op de dvd of via onze website (www.ifaw.nl/animalactionweek). Hier volgt een voorbeeld van hoe u dit materiaal zou kunnen gebruiken:

1. Geef een inleiding bij Thema's 1 op de dvd

U kunt de leerlingen kort in groepjes van twee over het thema laten praten, ze ter informatie alvast de video laten zien en proberen aansluiting te vinden bij wat ze al over tijgers weten.

2. Geef de leerlingen gelegenheid hun kennis te ontwikkelen aan de hand van Les 1, de dvd en Werkbladen 1 en 4 (optioneel)

Laat de leerlingen de gedachten die bij het zien van de video bij ze opkomen, in een denkschema noteren. Laat ze de hoofdpunten, belangrijkste woorden en begrippen, en eventuele vragen opschrijven. Na het bekijken van de video laat u de leerlingen hun ideeën in groepjes bespreken. Aan het eind van het programma, als ze de video nog een keer hebben gezien, komen ze weer bij het denkschema terug. U kunt ze ook de korte videoquiz laten doen (Werkblad 4).

3. Lees de Artikelen van Les 1, Werkblad 1 (optioneel)

U kunt de suggesties uit Les 1 gebruiken om de leerlingen op hun eigen leesniveau op het lezen voor te bereiden. Tijdens het lezen laat u de leerlingen het denkschema als hulpmiddel gebruiken.

4. Maak een selectie uit de lesactiviteiten en werkbladen van Les 2 t/m 4, Artikel 3 t/m 7, het nieuwsartikel en de werkbladen 2 en 3 (optioneel)

Kies die lessen, die leesmateriaal bevatten die het inzicht van de leerlingen in de materie versterken. Les 2 besteedt vooral aandacht aan de wetenschappelijke begrippen die op pagina 3 en 4 aan de orde komen. Les 3 helpt de leerlingen na te denken over de op pagina 5 t/m 7 beschreven gevaren die tijgers bedreigen en het werk dat wordt gedaan om ze te beschermen. Les 4 geeft een kader om de leerlingen te laten debatteren over de verschillende standpunten ten aanzien van tijgerfokkerijen die in het nieuwsartikel naar voren worden gebracht. Verder bevat het pakket een werkblad waarin grote katten met elkaar worden vergeleken.

5. Vergroten van kennis aan de hand van dvd en denkschema

Aan de hand van het denkschema dat ze hebben gebruikt tijdens de video, moeten de leerlingen nu de kennis die ze van het onderwerp hadden aan het begin van het programma vergelijken met de kennis waarover ze aan het eind beschikken.

6. In actie komen (lessen, folder "Kom in actie")

Naast de acties die in de extra lessen worden gesuggereerd, kunt u de leerlingen nog meer activiteiten op het gebied van in het wild levende tijgers laten doen. Hiervoor vindt u tips in de extra folder over dit thema.

Tips voor andere begeleiders dan docenten

Als alternatief voor het geven van de lessen volgens het lespakket kunt u de materialen ook als volgt gebruiken.

1. Bekijk met elkaar **de video**.
2. Doe de korte **videoquiz**.
3. Kies een leuke, creatieve activiteit uit het **Tijger activiteitenblad**.
4. Selecteer een groepsactiviteit uit de **folder "Kom in actie"**.

Regels voor het uitvoeren van activiteiten

Voordat er gesprekken plaatsvinden over onderwerpen waarbij de emoties kunnen oplopen, is het wellicht verstandig - in uw belang en dat van de leerlingen - om vooraf regels af te spreken die een positieve luisterhouding en respect voor elkaar en elkaars mening bevorderen. Vraag de klas om koppels te vormen en de volgende vraag te beantwoorden: "Door welk gedrag van anderen voel ik me op mijn gemak en voel ik me vrij om met hen over dingen te praten die ik echt belangrijk vind?"

Laat de koppels vervolgens uiteengaan en in groepjes van zes hun ideeën uitwisselen. Laat ze een lijst opstellen van ieders gedrag in bewoordingen, die ze alle zes begrijpen en waar ze het alle zes over eens zijn. Bijvoorbeeld:

1. Ze luisteren naar mij.
2. Ze lachen me niet uit.
3. Wat ik zeg, roepen ze niet door naar anderen.

Roep de klas bijeen en vraag elke gespreksgroep te benoemen welk gedrag ze hebben beschreven—steeds één gedrag per groep. Controleer of de hele klas het begrijpt en het ermee eens is. Noteer alleen dat gedrag, dat door iedereen wordt geaccepteerd en begrepen. Help de groep duidelijk waarneembaar, specifiek gedrag te onderkennen in plaats van algemene patronen. Hang het overzicht voor alle leerlingen zichtbaar op, om ze aan te moedigen verantwoordelijkheid te nemen voor hun activiteiten binnen de groep.

© IFAW/A. Mookerjee

Born to Be Wild

Denk je eens in dat je een heel grote, oranjerode kat bent met brede zwarte strepen over je hele huid. Dan zou je natuurlijk een tijger zijn—een van de mooiste en meest verbazingwekkende dieren ter wereld.

Elke tijger heeft een uniek strepenpatroon. Dankzij deze strepen kunnen ze zich onopgemerkt verstoppen in de bossen en grasvlakten, waar de meeste tijgers leven.

Al duizenden jaren staan deze grote gestreepte katten symbool voor schoonheid, betovering, geluk en macht. Tijgers zijn ook van belang voor de ecosystemen—het geheel van planten, dieren en het milieu—waar hun leefgebieden deel van uitmaken.

© Emy Smith Photography/Photographers Direct

Een tijgerin krijgt meestal twee of drie welpjes. Het welpje blijft minstens twee jaar bij zijn moeder. Behalve tijgerinnen met welpen leven tijgers meestal alleen. In de natuur worden ze 10 tot 15 jaar oud.

Waarom tijgers van belang zijn

Binnen hun **voedselweb** zijn tijgers belangrijke vleeseters. Door tijgers te beschermen helpen we ook veel andere levende dieren. Tegenwoordig is bescherming van tijgers ook echt nodig. In het wild leven nog maar een paar duizend tijgers en ze lopen groot gevaar om voor goed uit te sterven.

In Azië kwamen ooit in verschillende gebieden vele soorten tijgers voor. Nu leven ze alleen nog maar in een aantal kleine gebieden. In die gebieden leven ook andere grote dieren, zoals herten en wilde zwijnen, die het belangrijkste voedsel voor de tijger zijn. Er moet ook water zijn en dichte bosjes en struiken, zodat de tijger zich tijdens de jacht zo goed mogelijk kan verstoppen.

Oren: dankzij de witte vlekken aan de achterkant van haar oren kunnen de welpen hun moeder ook in dichte bossen volgen.

Vacht: helpt ze op temperatuur te houden; in koude streken wordt hun vacht in de winter dikker dan in de zomer.

Ogen: met hun scherp gezichtsvermogen kunnen ze ook in het donker jagen.

Poten: ook al kunnen ze een snelheid van 55–65 km/u halen, tijgers gebruiken bij de jacht vooral hun schutkleuren en de verrassingsaanval.

Gezicht/neus/bek: tijgers communiceren door middel van geuren en geluiden (die soms wel 5 kilometer verderop worden opgevangen) en met hun snorharen tasten ze hun omgeving af.

Strepen: helpen tijgers zich te verbergen.

Bedreigde diersoort

In de twintigste eeuw zijn drie soorten tijgers helemaal verdwenen of zelfs **uitgestorven**: de Kaspische tijger, de Javaanse tijger en de Balinese tijger. Nu dreigt ook nog een vierde soort, de Zuid-Chinese tijger, in het wild uit te sterven. Alle tijgersoorten die nog zijn overgebleven, worden met uitsterven bedreigd. In het wild leven nog maar zo'n 3.000 tijgers. De meeste zijn Bengaalse tijgers. De andere nog in het wild levende soorten zijn de Amoertijger of Siberische tijger, de Indochinese tijger en de Sumatraanse tijger.

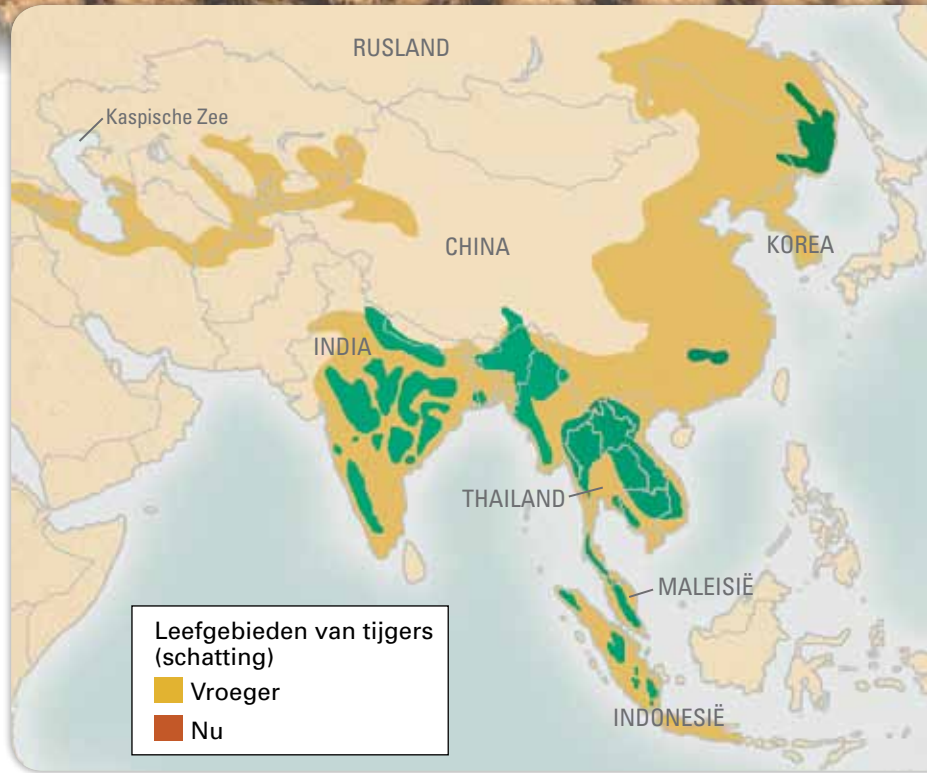
Het leven van tijgers loopt door meerdere oorzaken gevaar. Eén ervan is, dat de mens steeds grotere stukken van hun leefgebieden afneemt. Mensen zetten er huizen en boerderijen neer en leggen er wegen aan. Hierdoor worden tijgers gedwongen zich terug te trekken op kleine 'eilandjes', stukken land die niet onderling verbonden zijn. Dit noemen we **'versnippering van leefgebied'**.

© IFAW

Tijgers in gevangenschap

Wereldwijd worden duizenden tijgers gevangen gehouden. In China worden zo'n 6.000 tijgers op fokkerijen gehouden voor de handel in lichaamsdelen en tijgerproducten (zie pagina 6). En in de Verenigde Staten leven tussen de 5.000 en 10.000 tijgers in gevangenschap. De meeste tijgers in gevangenschap leven in benauwde kooien en onder ellendige omstandigheden. Veel tijgers worden als huisdier gehouden. Omdat ze nooit geleerd hebben te overleven, kunnen tijgers vanuit gevangenschap niet meer terug naar de vrije natuur.

Hoe meer hun leefgebied opgedeeld raakt, hoe moeilijker het voor de tijgers wordt om te overleven.

Een ander probleem voor in het wild levende tijgers is voedsel. De mens jaagt op dezelfde dieren als waar de tijgers van leven. Als er in de vrije natuur geen dieren meer zijn om op te jagen, trekken tijgers soms de dorpen in koeien en ander vee opeten. Hoe vaker tijgers in contact met mensen komen, hoe vaker er doden vallen – zowel tijgers als mensen.

De meest directe bedreiging voor in het wild levende tijgers is de **illegale handel** in hun lichaamsdelen. Tijgers vormen een doelwit voor stropers – ze worden vergiftigd, gevangen in een wilddklem of doodgeschoten – omdat sommige mensen veel geld willen betalen voor de botten, vacht, het vlees en andere lichaamsdelen van tijgers.

Tijgers staan symbool voor kracht en moed. Het zijn helaas dezelfde eigenschappen die tijgers een prooi van stropers en handelaars maken. Het IFAW doet wat het kan om in het wild levende tijgers te beschermen tegen stropers, de illegale handel en verlies van leefgebied.

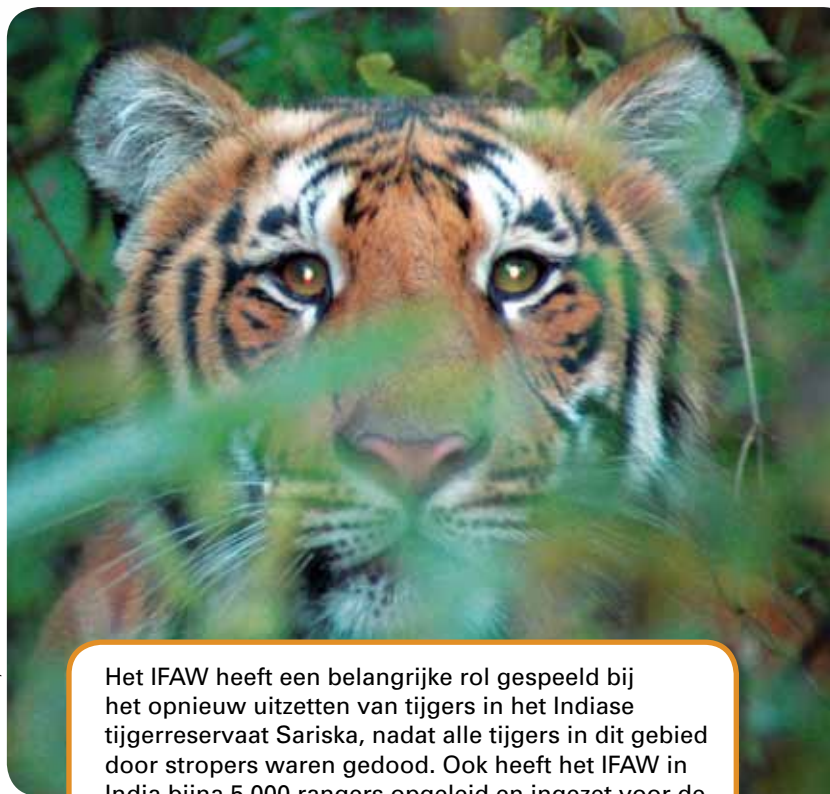
© Photolibrary

Land in beeld: India

In India leven meer tijgers in het wild dan waar ook ter wereld. Aan het begin van de twintigste eeuw telde dit land nog ca. 40.000 tijgers. In 2009 waren er echter nog maar 1.411 tijgers over.

In 1970 werd het afschieten van tijgers in India verboden. In 1973 startte de Indiase regering het 'Project Tijger' om de tijgers die er nog waren, te redden. De eerste stap van Project Tijger was het instellen van tijgerreservaten (beschermde gebied) in negen grote bosgebieden. In 2009 waren er al 37 tijgerreservaten in India.

Om in de natuur te overleven, moeten tijgers in het juiste leefgebied kunnen wonen. Ze moeten ook tegen stropers worden beschermd. Er zijn intussen duizenden parkwachters om de tijgers in de reservaten tegen stropers te beschermen. Ook worden de grenzen tussen landen bewaakt, zodat er geen lichaamsdelen gesmokkeld kunnen worden naar andere landen.

© IFAW-WTIV, Menon

Het IFAW heeft een belangrijke rol gespeeld bij het opnieuw uitzetten van tijgers in het Indiase tijgerreservaat Sariska, nadat alle tijgers in dit gebied door stropers waren gedood. Ook heeft het IFAW in India bijna 5.000 rangers opgeleid en ingezet voor de strijd tegen de stropers.

Maar Project Tijger doet meer dan leefgebieden van tijgers beschermen. Zo wordt de bevolking aangemoedigd om goed om te gaan met de grond en ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk dieren kunnen wonen. Dit project in India laat zien, dat door goed te zorgen voor tijgers, dit ook goed is voor mensen en andere dieren.

www.babakoto.eu

Klimaatverandering

Als gevolg van de klimaatverandering wordt het leefgebied van een grote groep in het wild levende tijgers bedreigd. Het zeeniveau stijgt als gevolg van smeltend ijs en andere gevolgen van de opwarming van de aarde. Het stijgende water is een gevaar voor de moerasige bossen langs de grens van India met Bangladesh. Wetenschappers voorspellen dat als er niets verandert, deze bossen over 50 tot 90 jaar verdwenen zullen zijn. En als de bossen verdwijnen, betekent dat ook het einde voor de tijgers die erin leven.

Op deze kaart zijn de moerassen van Sundarbans, leefgebied van tijgers, in groen aangegeven. Op de meeste plaatsen ligt dit moeras nog geen meter boven zeeniveau.

satellite image © NASA Earth's Observatory

De tijgerwelpjes op deze Chinese fokkerij worden al vroeg bij hun moeder weggehaald.

© IFAW

Tijgers en de traditionele geneeskunde

In veel culturen in Azië geloven de mensen dat bepaalde lichaamsdelen van tijgers een genezende kracht hebben. Vroeger meende men, dat medicijnen die van tijgers waren gemaakt, een mens sterker maken omdat tijgers sterke dieren zijn. Maar tegenwoordig zien mensen ook, dat het belangrijk is om de tijgers te beschermen. Daarom zijn ze op zoek gegaan naar producten, die deze producten van tijgers kunnen vervangen.

De voorstanders van de tijgerfokkerijen beweren, dat de traditionele geneeskunde niet zonder tijgerproducten kan. Maar de makers van de traditionele medicijnen zeggen zelf dat ze andere medicijnen willen gaan gebruiken, die geen tijgerbestanddelen bevatten.

© IFAW

Land in beeld: China

Deskundigen denken dat de eerste tijgers twee miljoen jaar geleden in China voorkwamen. Nu zijn er in het wild helemaal geen tijgers meer in China, of nog maar een paar. Maar op tijgerfokkerijen leven er nog ruim 6.000. Op deze fokkerijen kunnen mensen komen om naar een voorstelling met tijgers te kijken. Maar de mensen van deze fokkerijen houden zich ook bezig met het fokken van tijgers, die ze daarna doden voor de handel in medicijnen en andere dingen. Hiermee kunnen ze veel geld verdienen.

Hoewel het sinds 1993 in China verboden is om tijgerbestanddelen te kopen of verkopen, wordt het nog steeds verkocht en gekocht. De fokkers willen graag de wet laten veranderen, zodat ze meer mogen verkopen. Zij zeggen dat er nog steeds vraag is naar de producten. Het zou volgens hen beter zijn als mensen producten kopen die afkomstig zijn van gefokte tijgers dan van tijgers die uit de vrije natuur afkomstig zijn. Daarmee zeggen ze bij te dragen aan de bescherming van in het wild levende tijgers.

Maar de mensen die in het wild levende tijgers beschermen zijn het daar niet mee eens. Zij wijzen erop, dat veel mensen denken dat producten van in het *wild* levende tijgers veel beter werken dan producten van in gevangenschap gefokte tijgers. Dat is dan ook de reden dat stropers veel geld kunnen verdienen met het doden van in het wild levende tijgers en de verkoop van tijgerbestanddelen. De organisaties die tijgers beschermen vinden echter, dat toestaan van de verkoop de stropers juist zal helpen.

Elke dode tijger die verkocht wordt, brengt zijn in het wild levende soortgenoten in gevaar. Daarom blijven de natuurbeschermers aandringen op een aanscherping van de **wetgeving** en een beter toezicht op de naleving, om op die manier het gebruik van bestanddelen van tijgers terug te dringen.

Het IFAW ondersteunt de patrouilleteams, die de laatste Amoertijgers in het verre oosten van Rusland beschermen. In heel Rusland zijn nog maar 300 of 400 tijgers over.

© Save The Tiger Fund

Tijgerwelpje gered

Het IFAW heeft onlangs in Rusland geholpen bij de redding van een tijgerweesje. Het welpje kreeg speciaal voedsel te eten. Hij leerde jagen en uit de buurt van mensen te blijven. Na zes maanden werd hij in een natuurreservaat vrijgelaten. De meeste tijgers die als wees worden gered, kunnen niet meer worden vrijgelaten. Ze weten niet meer wat ze moeten doen in het wild. Maar dit welpje had het geluk dat hij wel een tweede kans op een leven in de natuur kreeg.

© IFAW. Poole

Land in beeld: Rusland

Amoertijgers (of Siberische tijgers) kwamen ooit in heel het uiterste oosten van Rusland voor en ook in China en Korea. In 1940 hadden jagers ze bijna allemaal gedood – op enkele tijgers in een klein hoekje van Rusland na. Er werd alles aan gedaan om de tijgers die er nog waren in leven te houden, en langzaam maar zeker kwamen er weer meer.

Toen, in 1990, kwam hier verandering in. De groep tijgers begon te dalen met maar liefst 70 tijgers per jaar. Dit kwam voornamelijk doordat er ineens weer veel stropers waren in Rusland.

Om dit probleem op te lossen, stelden de Russische regering en een aantal natuurbeschermingsorganisaties zes teams samen, die een eind moesten maken aan het werk van de stropers. De resultaten waren geweldig. In 1995 werden slechts 13 tijgers door stropers gedood, in 1996 waren dat er 18. De antistroperteams waren een groot succes.

In het wild levende tijgers in Rusland hebben het nog steeds moeilijk. De stropers vormen nog steeds een probleem. Toch helpen de antistroperteams en nieuwe wetgeving ervoor om de tijgers in dit gebied te beschermen.

Uitsterven is definitief

Als een diersoort is uitgestorven, zal deze nooit meer terugkeren op aarde. Tijgers zullen voorgoed verdwijnen als de mens ze niet beschermt. Het is hoopgevend dat mensen in alle landen waar de tijger leeft, samen nadenken over hoe de tijgers beschermd zouden moeten worden. Maar er moet nog veel werk worden gedaan. Om deze schitterende dieren te redden, moeten we samenwerken om hun leefgebieden te beschermen, stropers tegen te houden en de illegale handel in tijgers en lichaamsdelen te bestrijden.

Elk jaar organiseert de stad Vladivostok in het verre oosten van Rusland een zogenoemde Tijgerdag. De festiviteiten trekken duizenden bezoekers, die worden aangemoedigd om de laatste tijgers die Rusland nog telt te helpen beschermen en de strijd tegen stropers te steunen.

© IFAW/M. Vorontsova

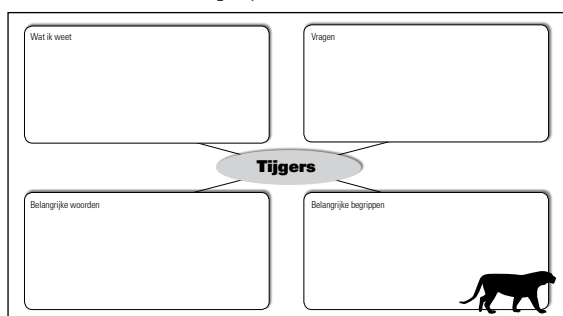

Belangrijkste leerdoelen: De leerlingen relateren hun kennis aan de informatie die de tekst (of video) biedt, structureren hun gedachten met behulp van een denkschema, en breiden hun kennis over tijgers en de bijbehorende vocabulaire uit.

Video bekijken

Voor / tijdens kijken

1. Help de leerlingen verbanden te leggen met wat ze al over tijgers wisten en laat elk koppel een minuut lang vertellen wat ze over tijgers weten.
2. Laat ze de video van begin tot eind zien.
3. Vraag na afloop of ze iets nieuws over tijgers geleerd hebben.
4. Teken een groot denkschema op een flip-over of op een transparant voor een overheadprojector.

5. Laat alle leerlingen het denkschema voor eigen gebruik kopiëren. Laat de leerlingen in hun denkschema vragen opschrijven die ze hadden naar aanleiding van de eerste keer dat ze de video zagen. Laat ze één of twee belangrijke feiten over tijgers opschrijven.
6. Vraag of de leerlingen op de kernwoorden en begrippen uit de video willen letten als u hem voor de tweede keer laat zien. Laat ze die woorden en begrippen in het denkschema noteren.
7. Laat de video zien en laat de begrippen noteren.

Na het zien van de video

8. Deel de leerlingen in kleine groepjes in. Laat ze de video met elkaar bespreken aan de hand van de aantekeningen in hun denkschema.
9. Roep de groepen weer bijeen en laat ze klassikaal ideeën uitwisselen. Intussen noteert u hun gedachten in het grote denkschema op de flip-over of transparant.
10. Bewaar het ingevulde schema of de transparant. Zeg tegen de leerlingen dat ze aan het eind van deze les de video nog een keer te zien krijgen om te kijken of ze op bepaalde punten nog van gedachten zijn veranderd. Het optionele Videoquiz-werkblad kunt u downloaden op www.ifaw.nl/animalactionweek

Activiteit aanpassen

(Voor jongere lezers)

Maak alleen gebruik van het groepsdenkschema. Als u de video voor de tweede keer laat zien, pauzeert u de video op belangrijke momenten en vraagt u wat ze hebben geleerd. Noem zonodig zelf de belangrijkste feiten, woorden en begrippen. Laat de leerlingen ideeën uitwisselen. Intussen noteert u hun reacties in het denkschema.

Lezen van de artikelen

Vóór het lezen

1. Maak een grote kopie van het denkschema en vraag de leerlingen er een kopie voor eigen gebruik van te maken.
2. Laat de leerlingen even naar de tekst kijken en vraag of ze een idee hebben waar het over gaat.
3. Kies een leesmethode die het beste aansluit bij het leesniveau van de leerlingen:
 - Lees de tekst hardop voor en laat de leerlingen meelesen. Geef aan hoe ze de kernbegrippen uit de tekst kunnen halen en in het grote denkschema noteren.
 - Koppel vaardige lezers aan minder vaardige lezers. Laat ze de tekst samen lezen en bespreken. Laat ze steeds even stoppen met lezen om hun reacties in het denkschema te noteren.
 - Vraag ze vervolgens de tekst individueel te lezen en hun gedachten in hun eigen denkschema te noteren.
 - Laat ze zelfstandig of samen met een andere leerling lezen. U kunt de tekst ook voorlezen. Geef aan hoe ieder voor zich het denkschema moet invullen of vul het groepsschema gezamenlijk in.

Na het lezen

4. Als de leerlingen de tekst hebben gelezen, kunt u de gespreksvragen bij elke les gebruiken om ze te helpen de tekst beter te begrijpen.
5. Laat de leerlingen de aantekeningen die ze in hun denkschema hebben gemaakt met de rest van de klas delen. Noteer hun ideeën in het grote groepsschema.

Ontwikkeling woordenschat

1. **Woorden arceren:** Vraag de leerlingen die woorden in hun denkschema in kleur te arcen, die ze aan een medeleerling kunnen uitleggen.
2. **Woordexperts:** Verdeel de klas in groepjes van twee, waarbij elk koppel voor een bepaald woord verantwoordelijk is. Elk koppel kan aan de rest van de klas dan zo'n woord met behulp van de flip-over of overheadprojector uitleggen.

Woord: _____

Omschrijf het woord: _____

Maak een tekening van het woord: _____

Uitbreiding van de activiteit

(Voor gevorderde lezers)

Laat elke groep een aantal andere pagina's lezen. Vraag elke groep de gelezen pagina's te bespreken en hun ideeën in het groepsdenkschema te noteren. Stimuleer de leerlingen om aanvullende informatie over hun onderwerp op te zoeken in de bibliotheek en op internet. Laat elke groep met de rest van de klas delen wat ze hebben geleerd.

© Save The Tiger

Belangrijkste woorden

ecosystemen
bedreigd
uitgestorven
voedselweb
versnippering van
leefgebieden
sleutelsoorten*
illegaal gedood

*Alleen in editie voor gevorderde lezers

Belangrijkste leerdoel: Leerlingen hebben kennis van de ecologische aspecten van een voedselweb.

Gespreksvragen

(pag. 3-4)

- Wat maakt tijgers geschikt om in de natuur te leven?
- Waarom is het belangrijk om tijgers in het wild te houden in plaats van ze in gevangenschap te houden?
- Hoe zouden we de gevaren die tijgers bedreigen (zie pagina 4) kunnen verminderen?

Een voedselweb voor tijgers maken

Na het lezen (pag. 3-4)

1. Uitbreiden kennis van belangrijkste woorden en begrippen. Zeg het volgende: *Een ecosysteem wordt gevormd door de wisselwerkingen tussen planten, dieren en niet-levende elementen in een bepaald milieu. Een voedselweb laat zien hoe de overdracht van energie plaatsvindt wanneer verschillende levensvormen binnen een ecosysteem elkaar opeten. In het algemeen loopt de weg van de energie van producenten naar consumenten en vandaar naar afbrekende organismen. Planten, bijvoorbeeld, produceren energie uit zonlicht. Herten krijgen energie door de planten te eten. Wolven ontvangen energie door de herten te eten, terwijl uilen energie krijgen door muizen te eten. Als een wolf of uil sterft, zorgen bacteriën, schimmels en aaseters ervoor dat hun voedingsstoffen naar de aardbodem terugkeren, waarna de planten ze kunnen gebruiken.*
2. Vertel de leerlingen dat ze een voedselweb voor een Bengaalse tijger in India (de meest voorkomende 'wilde' soort) gaan maken met behulp van informatie uit de tekst. Maak koppels van 2 en geef elk koppel een set systeemkaarten. Laat ze voor elk van de volgende dieren een kaart maken: tijgers, herten, wilde zwijnen, vogels, apen, vissen, olifanten, neushoorns, beren, luipaarden, reptielen, insecten en wormen.
3. In de tekst staat dat in het leefgebied van een tijger dichte begroeiing aanwezig moet zijn. Laat de leerlingen kaarten toevoegen voor plant-aardig voedsel dat je in een voedselweb in India kunt aantreffen, zoals grassen; bloemen, vruchten, bessen, noten; en boombladeren.
4. Laat elk koppel de kaarten op een groot vel papier leggen, met eventuele planten onderaan en de tijger helemaal bovenaan. Laat ze met een potlood pijlen tekenen in de richting van een organisme dat een ander organisme eet. Vraag de leerlingen wat de pijlen vertellen over de overdracht van energie.
5. Als de leerlingen tevreden zijn met hun voedselweb laat u ze de kaarten op het papier vastlijmen. Vraag dan welke teams bereid zijn om hun voedselweb aan de hele groep te presenteren. Geef hun klasgenoten ook de gelegenheid om wijzigingen voor te stellen.
6. Vraag de leerlingen na te denken over wat beschermd moet worden om het voedselweb van een tijger in stand te houden. Leg uit, dat een tijger zich voedt met verschillende dieren die op hun beurt weer veel verschillende planten eten. Probeer met uw uitleg te bereiken, dat de leerlingen zelf inzien dat het beschermen van tijgers inhoudt dat je ook hun leefgebieden en daarmee ook andere dieren moet beschermen.
7. Plaats een systeemkaart getiteld "mensen" boven een voedselweb. Vraag de leerlingen na te denken over hoe de mens het voedselweb van een tijger kan beïnvloeden (bijvoorbeeld door leefgebied te vernietigen, hetzelfde voedsel als de tijger te eten, of op tijgers te jagen).
8. Vraag elke leerling om in een korte alinea samen te vatten wat hij of zij van deze activiteit heeft geleerd. Bijvoorbeeld door hun belangrijkste boodschap in één zin te verwoorden en die vervolgens toe te lichten.

Activiteit aanpassen

(voor jongere lezers)

- Bespreek hoe een voedselweb eruit zou kunnen zien in een gebied dat dicht bij de woonplaats van de leerlingen ligt. Ook als ze in een stad wonen, kunnen ze nog een voedselweb in een park maken. Ze kunnen bijvoorbeeld relaties aangeven tussen grassen, insecten, kleine vogels, haviken, enz. Ga op dit niveau niet te diep op energiestromen in.
- In plaats van een voedselweb kunt u het ook hebben over wat de tijger geschikt maakt voor een leven in het wild. Neem het schema op pagina 3 als uitgangspunt. Stimuleer de leerlingen om zich in de lichaamskenmerken van tijgers te verdiepen en laat ze noteren welke kenmerken het zijn die een tijger geschikt maken om in de natuur te overleven.

Uitbreiding van de activiteit

(voor gevorderde lezers)

- Laat de leerlingen zinnen schrijven bij de pijlen in hun voedselweb om de relaties tussen de elkaar consumerende organismen en de energiestromen daartussen aan te geven (hier moeten ze misschien wel wat aanvullend onderzoek voor doen).
- Laat de leerlingen schema's zoals op pagina 3 onderzoeken en opstellen om aan te geven wat andere dieren geschikt maakt voor een leven in hun omgeving (een ijsbeer heeft bijvoorbeeld een dikke vacht en een dikke vetlaag tegen de kou op de Noordpool; ook heeft hij brede poten om zijn gewicht op het ijs zoveel mogelijk te spreiden, enz.).
- Laat ze onderzoeken wat het begrip 'versnippering van leefgebied' betekent (zie pagina 4). Laat ze een situatie beschrijven uit hun leef-omgeving waarin een dier geïsoleerd kan raken door een gebrek aan doorgangsroutes naar andere leefgebieden (de aanleg van een snelweg, bijvoorbeeld, kan de afsluiting van een wildcorridor betekenen).

VOOR MEER INFORMATIE

Omschrijving tijger feiten:

http://www.ifaw.org/ifaw_netherlands/save_animals/other/tiger.php

Belangrijkste leerdoel: De leerlingen begrijpen welke gevaren de tijgers het meest bedreigen, ze kunnen de voor hun onderzoek nodige artikelen vinden, ze kunnen de belangrijkste noties en details uit een tekst oppikken, en zijn in staat vast te stellen welke problemen en oplossingen erin worden beschreven.

Gespreksvragen (pages 5–7)

- Waarom zegt de schrijver op pagina 5 “...wat goed is voor tijgers, is vaak goed voor iedereen”?
- Waarom heeft een grotere vraag naar tijgerproducten vaak tot gevolg dat meer tijgers door stropers worden gedood?
- Waarom zouden landen onderling moeten samenwerken om in het wild levende tijgers te beschermen?

Belangrijkste woorden

zwarte markt*
bescherming van natuur en milieu
wetshandhaving
tijgerreservaten
smokkelen*

*Alleen in editie voor gevorderde lezers

Herkennen van bedreigingen

Na het lezen (pag. 5-7)

1. Neem het onderdeel ‘Bedreigde diersoort’ op pagina 4 door. Help de leerlingen vast te stellen welke bedreigingen voor in het wild levende tijgers in de laatste drie alinea’s van deze pagina worden genoemd (verlies van leefgebied door toename bevolkingsgroei, tekort aan prooidiersoorten als gevolg van de jacht, en stropers die lichaamsdelen van tijgers willen verkopen).
2. Maak een schema voor de hele groep op een flip-over of een transparant aan de hand van onderstaand voorbeeld.
3. Laat de leerlingen elke pagina bestuderen waarin een land wordt belicht (pagina 5 t/m 7). Vraag ze in groepjes van twee op te schrijven wat in elk land de grootste gevaren zijn die in de natuur levende tijgers bedreigen, welke zin hun conclusies onderschrijft,

en wat er gedaan wordt om die gevaren weg te nemen. Moedig ze aan om vooral ook de bijschriften en teksten in de marge te lezen, want daar staat vaak in beschreven wat er wordt gedaan om de bedreigingen het hoofd te bieden. Geef de leerlingen voldoende tijd om in koppels van gedachten te wisselen. Voor leerlingen die alvast vooruit willen werken biedt de laatste kolom een mogelijkheid, maar het is voor het werken in koppels niet verplicht.

4. Laat de leerlingen weer uiteen gaan in de grote groep. Vraag ze op te noemen wat volgens hen, per land, de belangrijkste gevaren voor in het wild levende tijgers zijn. Stimuleer ze om ook de argumentaties in de tekst te lezen. Maak in het groepsschema aantekeningen in de kolommen ‘Bedreigingen’, ‘Argumentatie’ en ‘Wat er al aan gedaan wordt’.
5. Bespreek als groep wat de mensen nog meer zouden kunnen doen om in het wild levende tijgers te redden. Laat de leerlingen met

voorstellen komen over wat de overheden, de natuurbeschermings-organisaties en wat mensen individueel zouden kunnen doen. Noteer de antwoorden in het groepsschema. Vraag de leerlingen wat ze zelf zouden kunnen doen. Ter afronding van de les, of als huiswerk, kunt u de leerlingen vragen om in een opstel, een gedicht, een verhaal, een kunstwerk, een lied of andere creatieve uiting uit te drukken hoe volgens hen ‘Een wereld zonder tijgers’ eruit zou zien.

Tijgers in het wild—Bedreigingen

Land	Bedreigingen	Argumentatie	Wat er al aan gedaan wordt	Wat we zelf kunnen bijdragen om de bedreigingen weg te nemen
India				
China				
Rusland				
Andere				

Activiteit aanpassen

(voor jongere lezers)

- Jongere lezers kunnen eventueel eenvoudiger aantekeningen in het schema maken, zoals paginanummers in plaats van een citaat onder ‘Argumentatie’. U zou er ook voor kunnen kiezen om een groter deel van de les te besteden aan klassikale bespreking in plaats van een bespreking in kleine groepjes.
- Geef een voorbeeld van bedreigingen, dat de leerlingen uit hun eigen omgeving zullen herkennen, zoals verlies van leefgebied. Vraag de leerlingen hoe deze bedreiging van invloed is op dieren in de natuur in hun eigen omgeving. Help ze eventueel op weg met een voorbeeld. Bespreek wat er momenteel al gedaan wordt tegen de bedreigingen en wat er nog meer gedaan zou kunnen worden.

- In plaats van het accent te leggen op de bedreigingen voor in het wild levende tijgers, kunt u ze ook bezig houden met de laatste creatieve activiteit van deze les: hoe zou volgens jou ‘een wereld zonder tijgers’ eruit zien? Geef de leerlingen meer tijd voor het produceren van creatieve uitingen.

Uitbreiding van de activiteit

(voor gevorderde lezers)

- Zet de leerlingen individueel aan het werk met een schema ‘Bedreigingen’. Laat ze per gesignaleerde bedreiging hun gedachten in een aantal zinnen verwoorden.
- Moedig de leerlingen aan om aanvullend onderzoek te doen naar bedreigingen in één van de genoemde landen of in een land waar waarschijnlijk nog tijgers leven maar dat niet in het lesmateriaal wordt genoemd (zoals Maleisië).

Belangrijkste woorden

ziekten*
conferentie*
legalisering*
voor-/ tegenstanders

*Alleen in editie voor gevorderde lezers

Belangrijkste leerdoel: Leerlingen kunnen hun mening, mede gevormd door het lezen van een tekst, in een debat naar voren brengen.

Gespreksvragen (pag. 12)

- De schrijver zegt in dit artikel dat men het op deze vergadering niet met elkaar eens was. Welk resultaat hadden de vertegenwoordigers van de verschillende partijen van deze conferentie gewenst?
- Vind je dat de aanhangers van de Traditionele Chinese Geneeskunde te gemakkelijk afstand hebben gedaan van hun tradities? Waarom of waarom niet?
- Aan het eind van dit fictieve artikel acht de schrijver het niet waarschijnlijk dat de partijen het snel eens zullen worden. Waarom zou hij dat denken?

Debat over tijgerfokkerijen

Vóór het lezen (pag. 12)

1. Leid het fictieve nieuwsartikel in. Maak duidelijk dat het geen bestaand krantenartikel is, maar dat het wel is gebaseerd op gebeurtenissen die echt hebben plaatsgevonden. Vraag of de leerlingen zich nog informatie kunnen herinneren over tijgerfokkerijen in China (vanaf pagina 6). Als ze tijdens de bespreking van die stof denkschema's hebben gebruikt, geef ze dan de gelegenheid die nog een keer door te nemen.
2. Spreek met ze over de foto's, bijschriften en opschriften in het artikel en vraag de leerlingen of ze al een idee hebben waar het artikel over gaat. Wijs erop dat de eerste alinea van een nieuwsartikel vaak de belangrijkste informatie bevat. Formuleer een leesdoel: vraag de leerlingen goed te letten op wat de voor- en tegenstanders in het debat over tijgerfokkerijen zeggen.
3. Laat ze het artikel ieder voor zich of samen lezen, afhankelijk van hun bevattingvermogen. U kunt het artikel ook hardop met de hele klas lezen.
5. Laat het artikel opnieuw lezen om de argumenten 'voor' en 'tegen' eruit te halen. Laat ze zelf een klasgenoot kiezen die de argumenten voor en tegen in twee kolommen noteert. Maak de leerlingen erop attent, dat een goed debater in staat is om de belangrijkste argumenten te bedenken, zodat hij zich beter op deze argumenten kan voorbereiden.
6. Laat ze de 'vervolgconferentie' spelen, waarin de 'voor' en 'tegen' teams hun argumenten naar voren brengen. Als ze dat willen, kunnen de teams de rollen van de personen uit het artikel na spelen. Een alternatief is, dat ze elk teamlid 30 seconden aan het woord laten. Laat de verslaggevers aantekeningen maken en daarna een evenwichtig 'tv-verslag' presenteren, zonder een 'winnaar' aan te wijzen.
7. Na het debat en de rapportage daarover laat u de klas weer bijeenkomen om te bespreken wat ze over de verschillende standpunten in het debat geleerd hebben, of zij nog van mening veranderd zijn, en hoe ze nu uiteindelijk tegenover het onderwerp staan.

Na het lezen (pag. 12)

4. Lees de laatste alinea hardop voor aan de hele klas. Zeg tegen de leerlingen dat ze een 'vervolgconferentie' in de vorm van een rollenspel gaan organiseren. Verdeel de klas in vier groepen: 'voorstanders fokkerijen', 'tegenstanders fokkerijen', 'gespreksleiders' en 'verslaggevers'. Deel de leerlingen willekeurig in groepen in en vraag ze zich zo goed mogelijk hun standpunten te presenteren, ook als ze het er niet helemaal mee eens zijn.

Activiteit aanpassen

(voor jongere lezers)

- Als alternatief voor het debat kunt u jongere lezers ook het werkblad Grote Katten Vergeleken laten invullen, dat u van de dvd kunt printen of downloaden van www.ifaw.nl/animalactionweek.

VOOR MEER INFORMATIE

IFAW Special Report: http://www.ifaw.org/ifaw_netherlands/join_campaigns/fight_illegal_wildlife_trade/tigers_under_threat_keep_the_trade_in_tiger_parts_illegal.php

Mondiaal Nieuws: http://www.mo.be/index.php?id=63&tx_uwnews_pi2%5Bart_id%5D=27490&cHash=1c29dea867

Uitbreiding van de activiteit

(voor gevorderde lezers)

- Laat de leerlingen zelf een krantenartikel schrijven naar aanleiding van de discussie die ze hebben gevoerd in plaats van op basis van de conferentie in de originele tekst. Laat ze hun artikel zo indelen, dat ze in de eerste alinea algemene informatie geven en daar in het vervolg gedetailleerder op ingaan.
- Daag de leerlingen uit om zelfstandig of in groepjes voorstellen te formuleren voor een oplossing voor het debat.
- Moedig leerlingen met een uitgesproken mening aan om een brief te schrijven aan mensen en organisaties die bij de tijgerfokkerijen betrokken zijn. Help ze een zo overtuigend mogelijke brief te schrijven.

Dagblad voor Noord-India

Tijgerfokkerijen in China onder vuur

Internationaal overleg leidt tot ruzie over tijgerfokkerijen

Tijgerfokkerijen vormden een belangrijk agendapunt op de Aziatische Natuurconferentie die hier eerder deze week werd gehouden. Tijdens deze conferentie maakten de natuurbeschermers ruzie met de tijgerfokkers, die op steun voor hun activiteiten hadden gehoopt. De twee partijen kwamen er niet uit.

In het wild leven er nog maar ca. 3.000 tijgers, maar in de kooien van de fokkerijen in China zitten er nog minstens 6.000. In 1993 werd het in China verboden om producten en lichaamsdelen van tijgers te verkopen of kopen.

De fokkers willen deze wet nu veranderen, waardoor zij geld kunnen gaan verdienen aan de verkoop van tijgerbestanddelen. Voorlopig gebruiken ze de fokkerijen vooral als toeristenattracties.

Een verdoofde tijger op een Chinese fokkerij

© IFAW

De fokkers stellen, dat beenderen en andere lichaamsdelen van tijgers al heel lang gebruikt worden in de Traditionele Chinese Geneeskunde (TCG). Zij zeggen dat medicijnen met tijgeringrediënten veel zieke mensen genezing kan brengen. “Producten van tijgerbeenderen zijn

goed voor de gezondheid van de mens. Al eeuwenlang helpen zij pijn te bestrijden”, zegt fokker Peng Wu.

Maar volgens deskundigen op het gebied van de traditionele geneeskunde zijn er ook ander medicijnen waarin geen tijgerbestanddelen zijn verwerkt. Ming Li van de World TCM Group: “De Traditionele Chinese Geneeskunde heeft een diep respect voor de natuur. Het fokken van tijgers druist in tegen alles waar wij in geloven.”

© IFAW/Sinopix

Rijen kleine kooien op een tijgerfokkerij in China

Op de tijgerfokkerijen worden elk jaar zo’n 1.000 tijgers geboren. De eigenaars beweren dat ze met hun fokkerijen meehelpen de tijgers voor uitsterven te behoeden. “Deze tijgers zijn dankzij ons nog in leven”, zegt Ho Jin, eigenaar van een fokkerij.

Natuurbeschermers zijn echter van mening, dat de fokkerijen de in het wild levende tijgers nooit zullen helpen. Zij menen dat in gevangenschap gefokte tijgers niet meer in de vrije natuur kunnen overleven.

Andere natuurbeschermers vinden dat lichaamsdelen van tijgers nooit verkocht mogen worden, ook niet als ze van een fokkerij afkomstig zijn. Chat Khorsky, een voorman in de strijd tegen de stropers, zegt: “Door het fokken van tijgers worden stropers juist aangemoedigd. Het doden van een tijger in het wild is een veel goedkopere manier om aan de vraag naar tijgerproducten te voldoen dan het fokken van een tijger. Er is maar één oplossing: een eind maken aan het gebruik van tijgerproducten.”

Met de conferentie in New Delhi werd een nieuwe stap gezet in het proces om voor- en tegenstanders van de fokkerijen voor overleg om de tafel te krijgen. Maar zolang er tijgerfokkerijen en tijgerproducten zijn, zal men het wel niet eens worden.

Werkblad 1: Lees- en kijkhulp

Naam: _____ Datum: _____

Aanwijzingen: Terwijl je naar de video kijkt of informatie over tijgers leest of beluistert, schrijf je de belangrijkste dingen op die je wilt onthouden. Maak een lijst met belangrijke woorden en begrippen en schrijf op wat je nog wilt vragen of niet begrijpt.

Wat ik weet

Vragen

Tijgers

Belangrijke woorden

Belangrijke begrippen

Werkblad 2: Schema bedreigingen

Naam: _____ Datum: _____

Aanwijzingen: Begin bij pagina 5 en schrijf de naam van elk land dat speciaal wordt genoemd, in de linkerkolom. Stel vervolgens vast welke gevaren de tijgers in de verschillende landen bedreigen. Schrijf de bedreigingen op en noteer ook de zinnen in de tekst waar het over die bedreigingen gaat. Schrijf daarna op, wat er tegen die bedreigingen wordt gedaan en wat de mensen nog meer zouden kunnen doen.

Tijgers in het wild—Bedreigingen				
Land	Bedreigingen	Argumentatie	Wat er al aan gedaan wordt	Wat we zelf kunnen bijdragen om de bedreigingen weg te nemen

Andere grote katten en hun leefgebieden

Benaming	Beschermingsstatus*
 Leeuw (<i>Panthera leo</i>) © IFAW/D. Willetts	• 'Kwetsbaar': Afrika telt naar schatting nog 10.000–23.000 leeuwen. • Kwam vroeger in meeste Afrikaanse landen voor; nu alleen in zuidelijk deel Sahara en in delen in zuiden en oosten van Afrika. • Eén soort leeuw (Aziatische leeuw) is ernstig bedreigd; minder dan 400 exemplaren.
 Jaguar (<i>Panthera onca</i>) © iStockphoto/Stephen Meese	• 'Gevoelig': onbekende aantallen in Zuid-Amerika, Midden-Amerika, zuidwesten Verenigde Staten. • Grootste kat van Zuid-Amerika; kwam ooit in geheel Zuid- en Midden-Amerika voor. • Tegenwoordig komen ze alleen in enkele gebieden nog in grote groepen voor, zoals in het Amazonebekken.
 Luipaard (<i>Panthera pardus</i>) © iStockphoto/Dmitry Ersler	• 'Gevoelig': onbekende aantallen in Afrika en Azië. • Kwam ooit in groten groepen voor in alle delen van Afrika, behalve de Sahara. • Nu in noordelijk Afrika zo goed als verdwenen. • Koreaanse panter (of Amoerpanter) ernstig bedreigd; minder dan 50 exemplaren.
 Jachtluipaard (<i>Acinonyx jubatus</i>) © IFAW/D. Willetts	• 'Kwetsbaar': nog tussen 7.500 en 10.000 jachtluipaarden over in Afrika en Iran. • Is in grote delen van zijn vroegere verspreidingsgebied al verdwenen. • Aziatisch jachtluipaard komt, voor zover bekend, alleen nog in Iran voor.
 Sneeuwpanter (<i>Panthera uncia</i>) © IFAW	• 'Bedreigd': in het wild leven nog ca. 4.000–6.500 sneeuwpanters. • Verspreidingsgebied nu beperkt tot hooggebergte van Centraal Azië. • Volgens deskundigen is de populatie sneeuwpanters in de afgelopen 16 jaar (twee generaties) met minstens 20 procent afgenomen. • Grootste bedreigingen: stropers en de illegale handel, en confrontaties met de bevolking van het gebied. • De sneeuwpanter is het nauwst verwant aan de tijger.
 Bergleeuw of poema (<i>Puma concolor</i>) © iStockphoto/Andrea Poole	• 'Laag risico': nog ca. 30.000 exemplaren in westen van Noord-Amerika en in Midden- en Zuid-Amerika. • Binnen 200 jaar na de komst van de eerste Europeanen in het oosten van de Noord-Amerika uitgeroeid. • Eén soort bergleeuw (Floridapanter) is wel ernstig bedreigd; minder dan 100 exemplaren.

*Beschermingsstatus volgens de IUCN Rode Lijst van bedreigde diersoorten. Zie www.iucnredlist.org voor meer informatie.

Werkblad 3: Grote katten vergeleken

Naam: _____ Datum: _____

Aanwijzingen: Neem het overzicht Grote Katten en hun Leefgebieden door. Kies twee soorten grote katten die je met elkaar wilt vergelijken. Maak hierbij gebruik van onderstaande vragen (je zou ook andere dingen kunnen vergelijken). Geef door middel van overlappende kaders aan wat de overeenkomsten zijn tussen de katten. Noteer de verschillen aan de buitenzijde van de kaders.

- Wat is het leefgebied van elk van de katten?
- Hoe zien de katten eruit?
- Wat is de beschermingsstatus van elk van de katten?

Kat nr. 1: _____	Beide katten	Kat nr. 2: _____